met de *drie* moderne talen, ook al hebben zij er in hun schooljaren aan gedaan, op 'n te gespannen voet, dan dat zij er voor hun ontspanning in gaan lezen.

Wat nu onze Hollandsche geïllustreerde tijdschriften betreft, ik zal daar niets geen kwaad van zeggen, maar ik kan toch ook niet zeggen, dat zij over het algemeen bepaald geschikt zijn voor het *christelijk* gezin.

Evenals vele van de buitenlandsche brengen ook zij met hun platen vaak voorstellingen uit een wereld, die in de voorstellingswereld van het christelijk gezin niet voegen. En wijl nu het geïllustreerde tijdschrift metterdaad een middel is om het genot van het gezinsleven te verhoogen, staat men dus voor de keuze om òf aan zijn gezin dit genot-middel te onthouden, òf — wat helaas nog maar al te veel geschiedt — het een genotmiddel te verschaffen aan welks gebruik minstens gevaren verbonden zijn.

Onze roomsche landgenooten hebben dit al voor jaren ingezien, en in hun gezinnen vindt men dan ook de *Katholieke Illustratie*.

In de gezinnen van het geloovig protestantisme had men in dit genre òf niets, òf wel de niet voor het christelijk gezin bestemde illustraties.

En zie, nu is de jeugdige en energieke Amsterdamsche uitgever W. Kirchner op de gedachte gekomen om in de behoefte aan een geïllustreerd blad voor het *christelijk* gezin onder de geloovige protestanten ten onzent te voorzien.

Te voorzien door zijn *Spiegel*.

De zaak loopt nog maar een klein half jaar.

No. 37 van den 1en jaargang verscheen weer deze week.

Maar de zaak loopt goed en *de Spiegel* gaat er in.

Metterdaad beantwoordt deze weekillustratie aan de billijke eischen, die men aan een geïllustreerd tijdschrift voor het christelijk gezin ten onzent stellen mag.

Zoo dit nummer als de vorige toch geven platen en plaatjes van menschen en dingen waarvoor in zulk een gezin belangstelling is.

Het buitenland wordt daarbij niet vergeten, maar vooral aan wat ten onzent en in onze koloniën merkwaardig is wordt behoorlijk aandacht geschonken. Al wat uit het gebied van staat en maatschappij, kerk en school, wetenschap en kunst, de voorstellingswereld van het christelijk gezin kan verrijken, brengt de *Spiegel* in beeld en woord.

Van de levenden en ook van de pas gestorvenen, voor zoover zij op de verschillende gebieden des levens mannen en vrouwen van beteekenis of ook zelfs maar van eenige beteekenis zijn of geweest zijn, wordt telkens een meestal welgelijkend beeld met langer of korter bijschrift gebracht.

En reeds dit werkt, doordat het sterkt het gemeenschapsgevoel bij dat *zien* van onze man-man en vrouwen, zoo uitnemend.

De practische zin van den uitgever is er ook op bedacht geweest in zijn *Spiegel* een bescheiden plaats in te ruimen voor adverteeren; een gelegenheid waarvan in een blad dat als dit bestemd is om bewaard te worden, dan ook gretig gebruik wordt gemaakt. Laat mij er nog aan mogen toevoegen, dat *de Spiegel* met haar 6 cent per nummer en haar 75 cent per kwartaal zeker niet tot de prijzige geïllustreerde bladen behoort.

2. *Wat zegt de Schrift? Gereformeerd Tijdschrift.* Redacteur: L. Lindeboom, Hoogleeraar aan de Theol. School te Kampen. — Heusden. A. Gezelle Meerburg 1907.

Toen ik voor eenige maanden dit tijdschrift voor het eerst aankondigde, beloofde ik, ook op de afleveringen die later zouden verschijnen de aandacht te vestigen.

Thans ligt van dezen jaargang No. 5 voor mij.

Dr. D. J. H. Westerhuis, docent aan het Gymnasium te Kampen, opent deze aflevering met een kort maar lezenswaardig artikel: *Opschriften van Syrische en Mesopotamische Christenen*, naar aanleiding van mededeelingen in het *Byzantinische Zeitschrift*.

Dan volgt een artikel van Ds. J. v. d. Sluis te Vaassveld: *Het Independentisme in de Graafschap van Gelderland en Ds. A. Brummelkamp Sr.*, waarin de schrijver tegenover Ds. Brummelkamp van 's Gravenhage, zijn bewering omtrent de „independentische neigingen" van diens vader tracht staande te houden.

Ik krijg ook weer bij dit geschrijf van den heer v. d. Sluis over een der meest eerbiedwaardige Vaderen der Scheiding, een onlustgevoel.

Het onlustgevoel dat zich voor mij altijd verbindt aan de gewaarwording van gemis aan piëteit.

Ds. L. S. Jongsma te Middelstum zet zijn studie over de Bergrede in deze Aflevering voort; Ds. C. Lindeboom handelt over de *Derde doopvraag*; v. d. W. te H. geeft een korte praktische bijbelstudie over 2 Cor. 5—7 en de hoofdredacteur spreekt er over *Boeken* en *Geschriften*.

Onder *Varia* vindt men ditmaal iets over *Tooverij*, en wel naar aanleiding van een verslag in de *Zwolsche Courant* van het optreden te Zwolle van den heer Ben-Ali-Bey en zijn twee dochters Asoka en Desima in het Odeon.

Die familie heeft daar vreemde dingen vertoond.

Ds. Bosch te Neede, die er trouwens zelf niet bij geweest is, schrijft „dat zulke menschen onder invloed van den duivel zulke vreemde dingen doen die uit gewone natuurlijke oorzaken niet te verklaren zijn".

Dit nu is een „vermetel" oordeel. Maar het gaat toch niet aan het doen onzer medemenschen, omdat wij het niet uit „gewone natuurlijke" oorzaken kunnen verklaren, zoo maar te verklaren uit invloed van den duivel.

Als nu toch eens b.v. die juffrouw Asoka in een bevlieging van lichtzinnige openhartigheid, met 'n: „en wat wàs het nu ?" te Neede aan Ds. Bosch kwam wijzen hoe „gewoon natuurlijk" ze het doen; zóó „gewoon natuurlijk" als b.v. telegrapheeren-zonder-draad en andere vreemde dingen meer; — zou dominee dan niet met een over „lichtelijk en onverhoord oordeelen" bezwaarde conscientie, zijn oogen voor het mensch moeten neerslaan?

Ik geef Ds. Bosch in overweging eens te lezen wat Voetius in zijn *Disputationes Selectae III* p. 539—632 over de *Magie* of *Tooverij* schrijft en daarbij dan vooral te letten op diens onderscheiding in Magia *bona*, *vana* en *superstitiosa*.

't Is maar wat je „Tooverij" noemt.

Officieele Berichten.

Op een daartoe strekkend verzoek werd door de classis Deventer in hare l.l. gehouden vergadering besloten, om te Glanerbrug tot formatie van eene plaatselijke kerk over te gaan.

De uitvoering hiervan droeg zij op aan den kerkeraad van Enschedé, die op 7 Juni j.l. de mannelidmaten te Glanerbrug had opgeroepen, om een kerkeraad te verkiezen. Onder leiding van Ds. Prinzen, met nog drie deputaten van bovengenoemden kerkeraad, werden vier ouderlingen en vier diakenen gekozen, terwijl vooraf een gepast inleidend woord door Ds. Prinzen werd gesproken.

Zondag j.l. had de bevestiging van den kerkeraad plaats door Ds. de Bruin van Enschedé in een gehuurd lokaal, dat, hoewel ver van volkomen te zijn, toch voorloopig in de behoefte voorziet.

Waren wij vroeger tijdelijk inwonende bij eene zusterkerk te Gronau (i. W.) thans, na een betrekkelijk kort aantal jaren, mogen wij reeds zelfstandig als gemeente optreden, waarvoor Gode alleen de eer.

De kerkeraad heeft reeds een stuk grond aangekocht met het doel, daar een eigen kerkgebouw te doen verrijzen, zoodra onze bescheiden middelen zulks toelaten.

Dat de Heere deze nog jeugdige gemeente zegene en ten zegen doe zijn, is ons aller bede.

Namens den kerkeraad der Geref. Kerk van Glanerbrug:

K. van den Berg.

Het adres van den kerkeraad is: K. van den Berg, Glanerbrug, gemeente Lonneker.

Korte Notulen der Particuliere Synode van N.-Brabant en Limburg te 's-Hertogenbosch op 5 Juni 1907.

De eerste zitting wordt namens de roepende kerk geopend door Ds. J. M Mulder met toespraak uit Zach. 1 en gebeden.

De credentiebrieven worden door Ds. A. J. Mulder en Ds. Binnema onderzocht; zij rapporteeren: Dat alle Classes wettig zijn vertegenwoordigd door hare primi-afgevaardigden, uitgenomen br. H. Schreudere, wiens plaats door br. J. R. de Mildt wordt vervuld. Enkele instructies, op het gedrukt agendum niet te vinden, staan op de lastbrieven vermeld.

Onder de gasten der vergadering bevindt zich ook Ds. C. L. F. van Schelven van Wageningen.

In het Moderamen worden gekozen de Dienaren des Woords: J. M. Mulder, praeses, W. Bosch, assessor, A. J. Mulder, 1e scriba en L. G. Goris, 2e scriba.

De lezing der notulen der vorige Part. Syn. geschiedt eerst, maar gedeeltelijk om reden Ds. van Schelven, die nog ter Part. Syn. van Gelderland in hare middagzitting wenschte plaats te nemen, gaarne in deze morgenzitting wenschte gehoord te worden, als Dep. Gener. voor de belangen der Hollanders in Rhijnpruissen, bijzondertlijk hier komende om hulp voor die van Viersen. Na gehoord het verzoek om de hulp van br. H Dekker voor dezen arbeid en breede bespreking wordt aan Z.Eerw. geantwoord: dat deze Part. Synode eerst de aanbieding der Part. Syn. van Gelderland oordeelt te moeten afwachten en aan hare Deputaten voor den evangelisatiearbeid inmiddels instructie zal geven.

De lezing der notulen wordt daarna ten einde gebracht en deze door de Synode goedgekeurd.

Op een ingekomen vraag van het Bestuur van „Effatha" — „om een Synodaal hulpfonds voor minvermogenden verpleegden op te richten" — wordt geoordeeld, dat deze zaak door de afgevaardigden op hunne resp. Classis aan de diaconie worde aanbevolen.

Aan Ds. P. v. A. zal weder, als vorige jaren, ondersteuning worden gegeven.

Op een ingekomen schrijven der Redactie van „de Bode" wordt verstaan aan ne te benoemen Deputaten vrijheid te geven het bestaande contract te verlengen.

Van de rapporten, Deputaten, benoemd voor het nazien der rekening van den Evang. arbeid des vorigen jaars, hebben alles accoord bevonden

Depp. voor Hulpb. Kerken rapporteeren, dat te hunner beschikking voor het komend boekjaar is gebleven een bruikbaar saldo *f* 89 09.

Op voorstel der Depp. voor art. XIV D. K. O. wordt na discussie besloten: „ook dit jaar geen hulp aan te vragen bij de Generale Kas."

Depp. naar art. XLIX D. K. O. hebben medegewerkt bij 2 examens peremptoir en bij de afzetting van een Dienaar des Woords.

Na in comité vergaderd te zijn geweest, wordt de morgenzitting gesloten.

De middagzitting geopend zijnde, wordt rapport uitgebracht door den Quaestor-Provinciaal en zijne rekening, — nagezien door Ds. J. A. Goedbloed en Oud. J. R. de Mildt, — accoord bevonden.

Da archiefbewarende kerk geeft verslag der ontvangst van eenige gewaarmerkte copieën uit de kerk van Zevenbergen betreffende actestukken tusschen de jaren 1836—1858, alsmede de archiefstukken van het verloopen jaar.

De Deputaat-Penningmeester voor den arbeid der Evangel. heeft in ontvangst voor dit jaar *f* 277.— meer te boeken gehad dan 't vorige boekjaar en sluit met een balans van *f* 4367 04 in ontvangst en uitgaal. Tot nazien dezer rekening worden gedeputeerd de brs. W. Schriek en J. Maris Az.

Het zakelijk rapport van de Depp. voor den Evangel. arbeid geeft, bij veel goeds, ook de behoefte aan meer arbeidskrachten te hooren. Zij worden, — evenals alle voornoemde deputaten, — met dankbetuiging gedechargeerd.

Op hun voorstel wordt nog besloten, dat de Partic. Syn. zelve aan alle Kerkeraden een schrijven over onzen Evang. arb. zal zenden.

In verband met het voorstel omtrent de bearbeiding van Viersen wordt besloten: De Particuliere Synode, — overwegende dat de werkkrachten voor onzen Evangelisatie arbeid nog zoo weinige zijn en vermeerdering dier krachten dringend noodig is — draagt hare Deputaten op, om in zake den arbeid te Viersen door br. Dekker niet verder voorttegaan, tenzij eigen Evangelisatie in geenerlei opzicht schade lijde.

Het voorstel der Classis Almkerk: „over de wenschelijkheid van een Provincial fonds met het oog op de verplichtingen der kerken in zake art. XIII D. K. O." — vond geen meerderheid.

Aan de Hulpbeh. Kerken van Waardhuizen, Moerdijk en Sprang worden voor dit jaar *f* 50.— elk, en voor den dienst in Helmond en Helenaveen, gezamelijk *f* 100.— uit de Kas voor Hulpb. Kerken onvoorwaardelijk toegestaan. Bij „te kort" mogen Deputaten ad hoc den Quaestor aanvragen, dit te kort om te slaan over de Classis.

Op de vraag der Classis Klundert: „over het doen optreden van br. Dekker," wordt besloten, dat zulk optreden om een stichtelijk woord te spreken, niet te rekenen is onder het optreden van onbevoegde personen.

De Synode benoemt daarna voor:

a. Curator Theol. School: Ds. W. Bosch, primus, Ds. J. M. Mulder, secundus.

b. Generale Kas voor Hulpb. Kerken: Ds. J. M. Mulder, primus, Ds. E. Zwiers, secundus.

c. Prov. Kas voor Hulpb. Kerken de brs: J. Maris Az., A. Oort en J. Verhagen.

d. Voor art. XIII D. K. O.: Ds. J. M. Mulder, Ds. L. G. Goris en oud. W. N. de Leeuw.

e. Art. XLIX D. K. O. de predikanten: J. A. Goedbloed, A. Brummelkamp, J. M. Mulder (adres) W. Bosch en A. J. Mulder.

f. Depp. voor den Evang. arbeid. Uit de Classis Almkerk: Ds. W. Bosch, Ds. J. A. Goedbloed en Oud. W. N. de Leeuw. Uit de Classis 's Bosch: Ds. J. M. Mulder, Ds. A. Brummelkamp en Ouderl. J. Verhagen. Uit de Classis Klundert: Ds. Ds. A. J. Mulder, Ds. L. G. Goris en Oud. L. J. Schalekamp, en tot Deputaat-penningmeester: Ouderl. A. C. van Drimmelen te Klundert.

g. tot Quaestor der Part. Synode: Ouderl. W. N. de Leeuw, Sec. Ds. W. Bosch.

h. tot Archiefbewarende Kerk: de Kerk van 's Hertogenbosch.

Na verrekening der kosten wordt bepaald, dat de kerk van Klundert de eerstvolgende Partic. Synode zal saamroepen in de 1e helft van Juni 1908 te Breda.

Toepassing van art. XLIII D. K. O. blijkt niet noodig.

De vaststelling der korte notulen wordt aan den aen scriba opgedragen.

De Praeses, gereed deze vergadering te sluiten, dankt voor den steun bij de broederen in de leiding der vergadering ondervonden en spreekt daarbij hartelijke wenschen uit voor Brabant's gewichtigen, schoon zwakken arbeid. De Assessor dankt den voorzitter voor zijne vriendelijke leiding en de kerk van 's Bosch voor de goede ontvangst dezer Part. Synode...

Nadat de Assessor in dank en bede tot den Heere de vergadering is voorgegaan, sluit de praeses deze vergadering en zijn de broederen met handdruk gescheiden.

Namens en op last dezer Particuliere Synode:

L. G. Goris,
2e Scriba.

Zevenbergen, 10 Juni 1907.

Kort Verslag van de Partic. Synode der Geref. Kerken in Zuid Holland, Noordelijk gedeelte, gehouden te Alphen a/d Rijn 12 Juni 1907.

Geopend met psalmgezang en gebed door Ds. Schoemakers, praeses der roepende kerk. Z.Ew. spreekt een hartelijk woord van welkom. Credentiebrieven nagezien en in orde bevonden.

Moderamen: Ds. Doorn, praeses, Ds Impeta, assessor, Ds. Dalhuijsen, scriba, Ds. Wielenga 2e scriba Notulen niet voorgelezen, wijl reeds volgens opdracht door het moderamen van de vorige Synode goedgekeurd. Voor de ingekomen Bezwaarschriften worden commissiën van praeadvies benoemd.

Een verzoek van Ds. P. v. A. evenals het vorige jaar ingewilligd.

Een verzoek van de Vereeniging „Effatha" kan niet toegestaan, wijl niet in den geordenden weg ingekomen.

Rapport uitgebracht door Ds. Renkema van de Deputaten voor de kas van hulpbehoevende Studenten. Bijna al de kerken hebben de gewone jaarlijksche collecte voor deze kas gehouden; die van Scheveningen B en van Delft hielden haar nog niet. Twee alumni zijn aan deze kas verbonden. Geadviseerd wordt een nieuwen alumnus thans niet op te nemen. Als opvolger van Ds. Renkema is aangewezen Ds. R. W. de Jong te Noordwijk a/Zee, die tot penningmeester is benoemd. Het batig saldo is: *f* 660.08½. De instructie dezer Deputaten is eenigszins gewijzigd.

Rapport uitgebracht door Ds. Doorn van de Deputaten voor art. 49 K. O. Een peremtoir-examen in de Classis 's Gravenhage bijgewoond. Besloten wordt bij deze Deputaten ook Secundi te benoemen. Herkozen de Deputaten Doorn, Rudolph, Schoemakers, Dalhuijzen. Gekozen als Secundi Wielenga, Impeta, Brouwer, Sap.

In behandeling genomen Rapport, Verslag, enz. aangaande het Weeshuis te Middelharnis. Rekening en verantwoording enz. goedgekeurd. Bezwaren zijn ingebracht in zake wijze van boekhouding en geldbelegging. Aan het Bestuur opgedragen daarvan nota te nemen. In zake indijking wordt aan het Bestuur „machtiging" gegeven, indien de Partic. Synode, zuidelijk gedeelte, ook daartoe besluit. Nog voor een andere zaak wordt „machtiging" verleend. Op verzoek van het Bestuur wordt het boekjaar gewijzigd, zoodat het nu is 1 April tot 31 Maart. De kerken gelieven daarvan met het oog op de collecten goede nota te nemen. Als Secundus voor Ds. Impeta wordt benoemd Ds. H. Meijering. Benoemd worden voor het volgend jaar twee Deputaten van deze Partic. Syn. tot nazien van de boeken van het Bestuur, de Ouderlingen Eigeman van Alphen a/d Rijn en D. Bremmer Jzn van Waddingveen. Eene vraag van een lid der Synode naar de collecte der kerk van Woerden wordt beantwoord met verwijzing naar het Verslag van het vorig jaar. Rapport van Ds. Renkema als curator der Theol. School te Kampen. Er zal in de kas der school een tekort zijn van *f* 3 a 400. Versterking der bijdragen voor deze school is gewenscht. Onderhandelingen zijn gevoerd over overneming van het Gymnasium door eene vereeniging, zonder afdoend gevolg. Als curator wordt benoemd Ds. R. J. W. Rudolph, secundus Ds. G. Wielenga.

Rapport uitgebracht door Ds. Renkema van de Deputaten voor artt. 11 en 13. In verband hiermede leest de Praeses een ingekomen schrijven voor van de Partic. Syn., zuidelijk gedeelte, van het vorig jaar, inhoudende mede deeling van vermeerdering harer Deputaten voor deze zaken. Voor kennisgeving aangenomen. Het voorstel van Deputaten der beide Partic. Synoden om de zaken der Hulpbehoevende Kerken op den ouden voet voort te zetten, wordt verworpen met 21 tegen 3 stemmen. Rekening over 1906—'07 en Begrooting over 1907—'08 goedgekeurd. De gemeenschappelijke posten voor de Gen. kas artt. 11 en 13 en Ds. de M. M. zullen gelijk worden verdeeld.

Aan de predikanten Renkema, Dalhuijsen en Meijering wordt opgedragen met de Partic. Synode, zuidelijk gedeelte, die 2 Juli te Dordt wordt gehouden, deze zaak te regelen.

Als Deputaten voor art. 11 en 13 worden benoemd D.D. v. Minnen, v. d. Heijden, Dalhuijsen, Meijering. Ds. Renkema spreekt een hartelijk woord van afscheid bij Z.Ew. vertrek naar Gelderland. De Praeses dankt Z.Ew. voor zijnen veelvuldigen arbeid in verschillende functiën.

Rapport uitgebracht door de commissie uit de roepende kerk in zake het nazien van de boeken van den Quaestor dezer Synode. Alles in orde bevonden. De Quaestor vraagt voor het volgend jaar *f* 300. Dit wordt toegestaan. Als Quaestor wordt benoemd br. J. Eigeman Wzn. te Alphen a./d. Rijn, secundus br. A. Verduijn te Oudshoorn.

Bezwaarschrift gelezen der kerken van Schoonhoven B. en Willige Langerak in zake de schrapping door de Gener. Synode van Utrecht van de zinsnede uit art. 36 der Geloofsbelijdenis. Deze kerken verzoeken doorzending daarvan naar de komende Gener. Synode van Amsterdam en instemming daarmede door deze Partic. Synode. Het eerste wordt toegestaan, het tweede niet ingewilligd. Br. Noteboom verklaart met deze weigering niet in te stemmen en zal blijven protesteeren. Ds. Brouwer had gewenscht, dat de Gener. Synode van Utrecht niet alleen had geschrapt, maar er wat anders voor in de plaats gesteld.

Een Bezwaarschrift van de kerk van Leiden, waarvan na afdruk van het Agendum bericht was ingekomen, kon niet in behandeling genomen, omdat het niet was ingezonden.

Behandeld een Bezwaarschrift van br. V. uit O. tegen den kerkeraad van O. Op grond van verschillende overwegingen wordt de handeling van den kerkeraad van Oudewater goedgekeurd.

Nog een Bezwaarschrift behandeld van br. B. uit Katwijk a/d. Rijn. Deze broeder is zelf tegenwoordig.

De Synode verklaart zijn protest niet gegrond.

Een voorstel der Classis 's-Gravenhage voor de e. v. Gen. Synode, in zake ambtelijk bezoek in de cellulaire gevangenis, wordt aangenomen.

Aan het Moderamen wordt opgedragen de notulen vast te stellen.

Roepende kerk voor de volgende Particuliere Synode, Noordelijk gedeelte, is 's Gravenhage.

De Praeses sluit de vergadering na dankgebed.

Op last der Partic. Synode van Zuid Holland, noordelijk gedeelte, gehouden te Alphen a/d. Rijn 12 Juni 1907.

G. Dalhuijsen, *Scriba.*

Buitenland.

Frankrijk. Gemis van een organisatie. De zaak van Ds. Bäumler te Bordeaux.

Dat de Protestantsche kerken in Frankrijk door het verbreken van den band die haar aan den Staat verbond, voorshands in groote ongelegenheden kunnen komen, blijkt steeds meer. Toen het concordaat bestond, had men een kerkbestuur, dat over een geheele kerk ging, doch nu is dit vervallen, en men is er nog niet toe gekomen om een gemeenschappelijk kerkverband voor de verschillende gemeenten in het leven te roepen. De Gereformeerde kerken zullen daarbij wel uiteengaan; het centrum en de modernen gaan denkelijk wel samen één kerkelijke organisatie vormen, terwijl de meer positieve elementen ook met elkander in verband zullen treden. Doch daarvan is nog niets definitief tot stand gekomen. Als er dus moeilijkheden in een gemeente ontstaan, kan men zich niet beroepen op een meerdere vergadering of, gelijk weleer op een hooger kerkbestuur.

Van dien toestand dreigt de predikant der Duitsch-Evangelische gemeente te Bordeaux de dupe te worden. De kerkeraad van genoemde gemeente heeft den predikant Bäumler ontslagen tegen 1 October van dit jaar en in de *Reichsbote* en in de *Christl. Welt* een nieuwen predikant gevraagd. Was er iets met dien leeraar gebeurd waarom hij moest ontslagen worden? Niets daarvan. Dit blijkt uit het feit dat dit ontslag eerst met 1 October, dus over eenige maanden, ingaat. Als de heer Bäumler zich was komen te misgaan zou men hem niet nog vele maanden in dienst gelaten hebben.

Terecht wordt er tegen deze handelwijze in de *Reformirte Kirchenzeitung* geprotesteerd en dit wel op de volgende gronden:

De kerkeraad heeft genoemden predikant in Maart 1906 en ook in den zomer van dat zelfde jaar verzocht, dat hij van het Koninklijk Beijersch Opperkonsistorie zou vragen om zijn verlof van 1 Oct. 1906 af nog met drie jaar te verlengen, ofschoon Ds. Bäumler van plan was om op 1 Oct. 1907 weer de Beijersche landskerk te gaan dienen.

Het geven van ontslag werd op 26 Maart l.l. met 4 tegen 4 stemmen verleend; dit besluit kreeg alleen kracht doordat de president, de consul Meijer, zich er voor verklaarde.

Het ontslag is ook verleend zonder dat de gemeente er in werd gekend, ja het werd gegeven al werd door verreweg het grootste deel der gemeente verzocht den heer Bäumler niet te laten gaan.

De Kerkeraad heeft het ook niet noodig geacht den heer Bäumler met klare woorden te zeggen waarom men hem niet langer begeerde, maar slechts in algemeene bewoordingen zijn besluit gemotiveerd.

In deze handelwijze ligt geringschatting van het ambt van herder en leeraar en ook van den persoon van den heer Bäumler, die zich voor de Evangelische gemeente van Bordeaux zeer verdienstelijk gemaakt heeft en die, wegens zijn oprechtheid en trouw aan zijn overtuiging, in zijn gemeente en onder zijn ambtsbroeders zich in de achting van zijn gemeente en van zijn ambtgenooten mag verheugen.

De *Reformirte Kirchenzeitung* spreekt als hare verwachting uit, dat geen predikant er zich toe zal laten vinden om de plaats van Ds. Bäumler in te nemen, voordat aan dezen volledige genoegdoening is gegeven. De Duitsche kerkbesturen en de Gustaaf Adolf vereeniging worden verzocht invloed in deze zin uit te oefenen. Een uitvoerige uiteenzetting van het geval zal door de conferentie van Duitsch-Evangelische predikanten in Frankrijk gegeven worden. Dit stuk, in bovengenoemd blad opgenomen, is door tien predikanten van Duitsch-Evangelische kerken in Frankrijk onderteekend.

Het blijkt duidelijk, dat de Duitsch-Evangelische kerk in Frankrijk in een gedesorganiseerden toestand verkeert.

Zwitserland. Een woord voor hen die zich aan de studie der Theologie wijden.

De Zwitsersche Cantons die eene staatskerk onderhouden, hebben eene gemeenschappelijke commissie, die de candidaten tot den H. dienst examineert. Alleen de Cantons Bern en Graubunderland hebben daarvoor eigen commissiën. Secretaris der gemeenschappelijke commissie is sedert jaren Dr. Meyer te Zürich, die om de vijf jaren een verslag harer handelingen de wereld inzendt. Daarin klaagt Dr. Meyer dat het aantal jongelieden die zich aan den dienst des Woords willen wijden, geen gelijken tred houdt met de behoefte die er aan hen bestaat. En dan voegt de grijze dienaar van Christus er deze woorden aan toe, die in deze dagen door allen die in het Evangelie willen arbeiden, wel mogen overwogen worden:

„Een degelijk en getrouw predikant geniet nog altijd groot vertrouwen en heeft nog steeds een niet gemakkelijke, maar schoone en dankbare taak. De weg van ernstige studie en het worstelen om een vaste en bezielende overtuiging eischt in elk geval voor het tegenwoordige veel inspanning, en de lange tijd van voorbereiding aan Gymnasium en Universiteit vordert stoffelijke offers, begaafdheid des geestes en zedelijke kracht. Het ontbreekt ook niet aan menschen, die vragen of dan de kennis der oorspronkelijke talen waarin de Bijbel geschreven is, van de dogmatische beschouwingen van alle eeuwen en der politieke en kerkelijke geschiedenis van Europa, van de oudheid tot nu, werkelijk noodig is om eenvoudigen het Evangelie te prediken? Maar juist staat tegenwoordig de eenvoudige in een stortvloed van bewegingen op het gebied van den geest, die zijn oorsprong heeft in de diepste vraagstukken omtrent het denken en handelen der menschen. In naam van de wetenschap wordt het recht van bestaan van het Christendom zoo scherp mogelijk bestreden. Daarom moet de verkondiger van het Evangelie weten van waar dit is, wat het is, wat het wil en welken weg het Christendom tot hiertoe heeft afgelegd; hij moet helder weten te onderscheiden, wat omhulsel en kerk, wat vergankelijk en blijvend is, en daarom heeft hij de grondige vorming noodig die alleen gezette studie geven kan.

N.-Amerika. De N. Presbyteriaansche Synode en de Anti-Saloon League.

Er bestaat in N. Amerika een „Anti-Saloon League", dat is eene vereeniging tot bestrijding van het bezoeken van herbergen. Nu wilden sommigen dat de Presbyteriaansche kerk van het Noorden door eene resolutie op hare Generaal Assembly in verband tot die vereeniging zou treden. Dit heeft de General Assembly of Algemeene Synode dier kerk niet gedaan, maar wel sprak zij hare sympathie met het streven der vereeniging uit. Het was er om te doen dat de Noordelijke Presbyteriaansche kerk een „temperance comitee" zou benoemen, evenals zij eene commissie voor de zending onder de Heidenen heeft. Terecht heeft de vergadering geweigerd dien weg op te gaan. *De Hope* zegt hierover zoo juist en krachtig:

„Mag een Christen dan niet ijveren voor de tegenwoordige methoden tot bestrijding van het gebruik, en niet alleen van het misbruik, van sterken drank? Wel zeker. Maar dit heeft hij te doen als lid der maatschappij. Hij houdt niet op als christen lid der maatschappij te zijn. En in zijne betrekking tot de maatschappij mag hij als een Christen zich vereenigen met deze of gene partij, die het welzijn der maatschappij beoogt. In de Kerk echter geldt Gods Woord alleen. Allerlei vereenigingen wenschen de kerken op het sleeptouw te nemen. Kapitalisten en proletariërs, werkgevers en werkmi enz., en al die partijen zijn ontevreden met de kerk, indien zij niet de beginselen dier verschillende partijen in hare banier schrijven wil. In onze onafhankelijkheid van al die bewegingen, en in onze geloofskracht om voor of tegen vereenigingen te getuigen, indien Gods Woord het eischt, bestaat de heerlijkheid der Kerk. In dit opzicht geldt Groen van Prinsterer's gevleugeld woord: In ons isolement is onze kracht. Wij herhalen, wat wij reeds in een vorig artikel gezegd hebben: De Kerk is geene menschelijke vereeniging, maar eene goddelijke instelling, die hare bevelen ontvangt van haren Heer alleen."

Vooral voor de nieuwe wereld, waar men de kerk bij alles wil inhalen en voor alles wil gebruiken, hebben deze woorden beteekenis.

Winckel.

Voor Kinderen.

AAN VRAGERS.

De 1e vraag is deze:

In de bloemlezing uit Bilderdijk's gedichten, onlangs uitgegeven, is ook een vers genaamd: *De Winter*. Eenige regels daarvan zou ik gaarne zien uitgelegd als het kon. Het zijn deze:

1. Het vochtige teeken
Der stortende beken
Rijst over ons hoofd.
— — — — — — —
2. De koele Najaden
Verleeren het baden
En schuilen in 't hout.
— — — — — — —
3. Viersoortige rente,
Van 't bloeien der lente
Tot d' aftocht der kou.
— — — — — — —
4. Den dwingland ontweken,
Die de opene streken
En velden verwoest,
Vliën Flora's gespelen.

J. R.

Deze vrager vraagt in weinig woorden veel. Bilderdijk was verbazend geleerd, en menig gedicht van hem is niet te verstaan, als men niet eenige kennis bezit van geschiedenis, fabelleer, natuurkunde enz.

We hebben de versjes genummerd. Met Nr. 1 staat het zóó.

In de sterrekunde kent men den zoogenaamden „Dierenriem," dat is een natuurlijk niet werkelijk bestaande breedte of gordel aan den hemel, waar binnen de planeten loopen. Deze riem heeft 12 vakken, en de zon doorloopt (zoo 't schijnt) elke maand zoo'n vak. Zij heeten Ram, Stier, Tweelingen, Kreeft, Leeuw, Maagd enz., en hebben elk een teeken, b.v. de Tweelingen een II, de Ram twee horens enz. In almanakken leest men nog wel: De zon in den Leeuw, de Kreeft, enz.

Nu staat de zon des winters o. a. in den Waterman, die door twee golven wordt afgebeeld. Nr. 1 beduidt dus: We zijn in dat teeken, in den winter.

Bij Nr. 2 komt de Fabelleer of Mythologie te pas.

De oude Grieken geloofden dat er godinnen waren van hoogeren en van lageren rang. Tot de eersten behoorden de Nymphen, die woonden in de zee, de bergen, de dalen en de bosschen. De Nymphen der beken en bronnen heetten Najaden. In den winter nu kregen zij het te koud, en gingen dus niet uit zwemmen maar scholen in 't bosch.

3. Dit bewijst hoe boudig en schoon Bilderdijk zich wist uit te drukken.

Van het bloeien der lente, tot d' aftocht der kou, wil zeggen: Van het begin van de lente des eenen jaars tot het einde van den winter in 't volgende jaar; dus een vol jaar. Daarin komen vier jaargetijden voor. Elk dezer geeft zijn rente, d. i. brengt dit of dat voort; geeft zekere winst, is nuttig.

4. Het min duidelijke zit hier allereerst in „gespelen." Dat zijn geen spelletjes maar *speelgenooten*. Flora was de godin der bloemen; „floreeren" is bloeien als een bloem. Deze Flora dartelde met haar speelgenooten tusschen de bloemen, maar nu de winter 't veld kaal